

GUÍA DIDÁCTICA CREATIVA
ESO | Èlia Riudavets

Introducció per al docent

Llegir et permet somiar, viure en altres cossos, riure, plorar, aprendre, volar lluny. És una manera de compartir; d'intercanviar opinions, visions, realitats; de crear nous horitzons. Per què no convertim també la lectura a l'aula en tot això?

Aquesta guia didàctica ha estat creada amb la intenció de fer viure des de dins la novel·la a qui la llegeixi. D'engrandir l'experiència lectora tant com sigui possible, partint sempre de la realitat i el punt de vista de cada lector. Les activitats que es proposen permeten l'acompanyament de la lectura a l'aula, així com l'intercanvi de reflexions i coneixement que se'n desprenen.

Es tracta d'un material que integra propostes de recerca, debat, autoreflexió i creació literària, dividides en tres blocs: abans de llegir, durant la lectura i després de llegir.

La primera part, «Abans de llegir», proposa una reflexió sobre la identitat, la manera com ens percebem a nosaltres mateixos i com ens relacionem amb l'entorn, i sobre la necessitat de disposar de referents LGBTIQ+ a la literatura que llegim. Amb aquest inici, es pretén que els lectors comencin l'obra situats en un marc de referència que els ajudarà a posicionar-se durant la lectura i a identificar-se amb algun dels personatges.

La segona part, «Durant la lectura», està formada per diverses propostes (de reflexió, de síntesi, de seguiment de la lectura...) que permeten als lectors implicar-se en la història i no perdre'n detall, de manera que l'experiència lectora esdevingui més vivencial.

Finalment, a la tercera part, «Després de llegir», es proposa una activitat de creació literària que parteix de la lectura i de la implicació del lector en la història.

Èlia Riudavets

Èlia Riudavets és graduada en Filologia Catalana i professora de Llengua i Literatura a secundària. A classe intenta apropar la matèria a la realitat dels joves i potencia la lectura com a eina per al desenvolupament personal i el sentit crític.

Introducció per a l'alumnat

L'obra

El Max i l'Àlex són bessons, però tot i ser iguals els separen dos mons ben diferents. El Max és rebel i malcarat i ha repetit curs. L'Àlex, en canvi, és bon estudiant, responsable i tothom en té una bona opinió. A mitjans de curs, el Marlon, el noi nou que acaba d'arribar a l'institut del davant, ho posa tot de cap per avall quan de sobte coneix el Max. L'Àlex, decebut i disgustat, decideix fer-se passar pel seu germà bessó perquè l'amor entre tots dos no triomfi.

L'autor

Cristian Olivé va néixer el 25 de setembre de 1987. Va estudiar Filologia Catalana i és professor de Llengua i Literatura a secundària i al màster de Formació de Professorat. És autor de *Profes rebels: El repte d'educar a partir de la realitat dels joves* (2020), *Una educació rebel: El poder de transformar la societat* (2021) i els dos volums d'*El quadern on per fi em puc expressar sense filtres* (2021). També ha escrit la novel·la *Estimat idiota* (2024). És col·laborador habitual de Penguin Aula, on elabora materials didàctics per apropar la lectura als joves. Escriu a la revista *Archiletras* i presenta el pòdcast «L'hora del pati», en què parla amb adolescents d'arreu de Catalunya. *Dos per un* (2025) és el primer títol de la saga «Únics».

ABANS DE LLEGIR

1. Com et definiries a tu mateix?

👉 Per explicar-ho, fes servir adjectius per descriure la teva personalitat o, si ho prefereixes, imatges.

Adjectius sobre tu

 Quins trets de la teva identitat creus que et diferencien dels altres? En què destagues? A què aspirem?

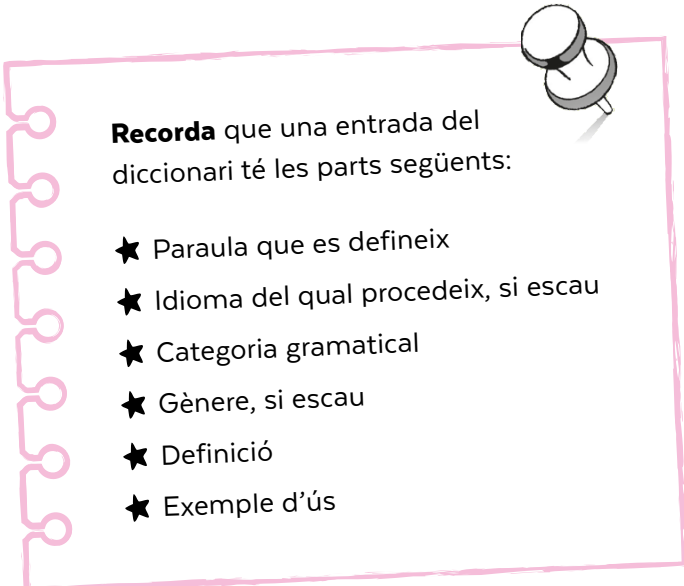
 Creus que la gent del teu voltant et veu d'aquesta manera? Hi ha gaires diferències? Per què és així?

COM SOC?	COM EM VEUEN?

2. Quina importància creus que té el fet que hi hagi referents LGBTQ+ a la literatura, al cinema o a les sèries per a la construcció de la identitat dels joves? Sabries anomenar algun producte literari o audiovisual que presenti personatges que funcionin com a referents LGBTQ+?

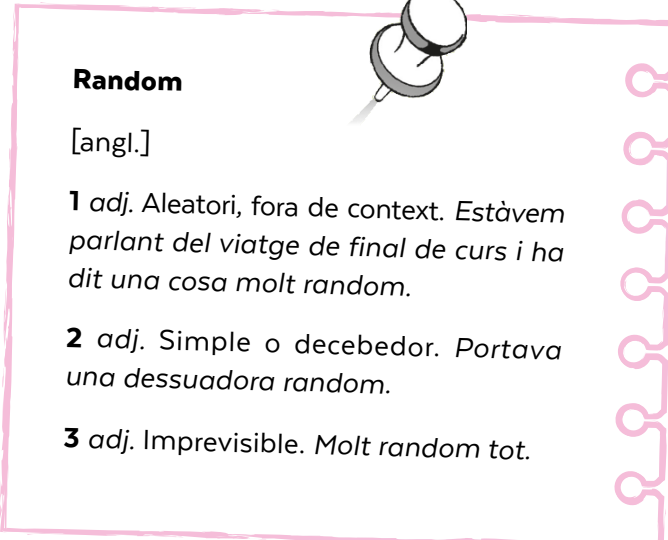
3. T'ha passat mai que un adult no t'hagi entès mentre parlaves perquè feies servir paraules que no coneixia?

Fes un llistat de totes aquelles paraules que fas servir en el teu dia a dia i que són pròpies de l'argot adolescent i mira de definir-les com si escrivissis l'entrada d'un diccionari. Així, la propera vegada que no t'entenguin, podràs dir-los que ho busquin al diccionari.

Recorda que una entrada del diccionari té les parts següents:

- ★ Paraula que es defineix
- ★ Idioma del qual procedeix, si escau
- ★ Categoria gramatical
- ★ Gènere, si escau
- ★ Definició
- ★ Exemple d'ús

Random

[angl.]

1 adj. Aleatori, fora de context. Estàvem parlant del viatge de final de curs i ha dit una cosa molt random.

2 adj. Simple o decebedor. Portava una dessuadora random.

3 adj. Imprevisible. Molt random tot.

Al llarg de la lectura, ves completant el diccionari amb les paraules que trobis que pensis que poden encaixar-hi.

DURANT LA LECTURA

1. Als dos primers capítols se'ns presenten els dos bessons, el Max i l'Àlex, protagonistes d'aquesta història. Abans de conèixer-los més, intenta definir-los amb dos o tres adjectius. Al final de la novel·la, recupera aquests adjectius i digues si creus que al llarg de la història els personatges han evolucionat.

👉 En termes narratius, com es diuen els personatges que al llarg d'una història evolucionen? I els que no ho fan?

2. Al segon capítol de la novel·la l'Àlex se'ns presenta mirant-se al mirall i observant el que hi veu. Col·loca't davant d'un mirall i observa-t'hi. A continuació, descriu-te a tu mateix, imitant l'estil que fa servir l'autor de l'obra en aquest fragment i donant la informació de dalt a baix, com si fossis el protagonista d'una novel·la i aquest text en fos el primer capítol.

3. En els primers capítols descobrim, també, que la novel·la ens presenta un narrador múltiple.

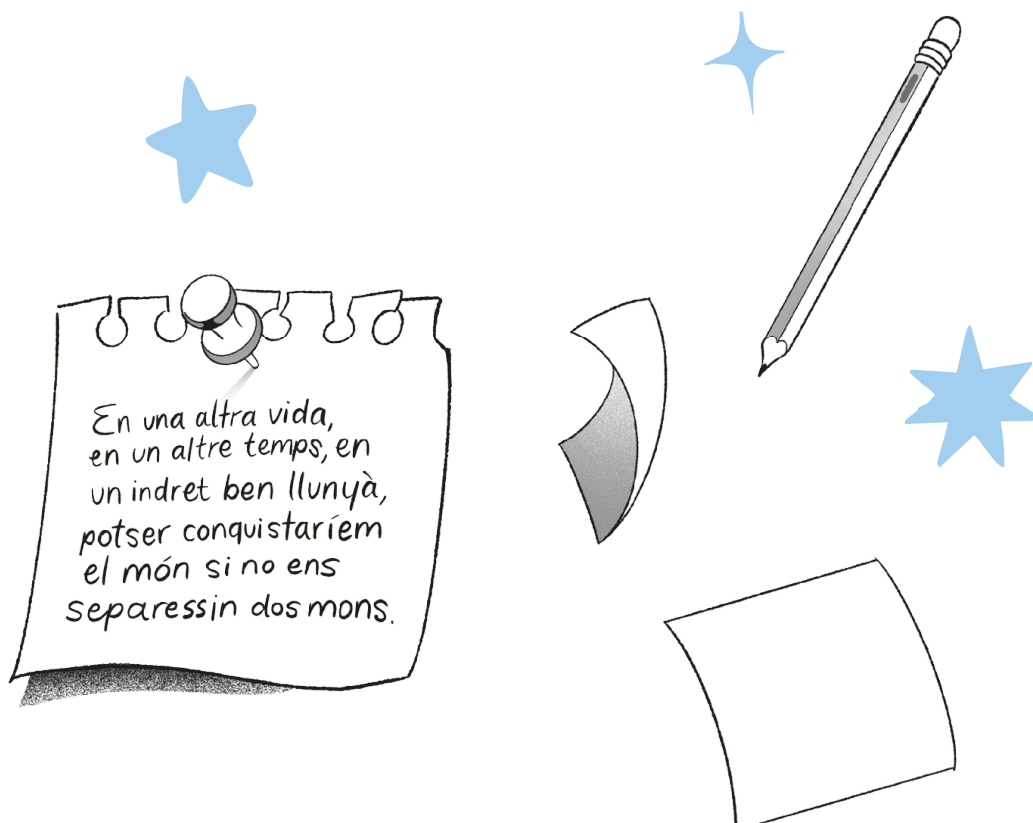
👉 Per què creus que l'autor ha decidit fer servir dues veus per fer-nos arribar la història? Què aporta aquesta tria?

👉 Perceps diferències entre quan parla el Max i quan ho fa l'Àlex?

👉 La sensació és que els dos germans es troben a faltar cada dia tot i que no s'ho diuen. Enumera algunes afirmacions que reflecteixin aquest sentiment compartit. Per exemple, en paraules de l'Àlex: «La línia que distingia l'amic del germà es difuminava massa sovint perquè no hi havia dia que no estiguéssim bé».

👉 En aquest sentit, el Max es lamenta i afirma les paraules següents: «Tothom vol ser únic. Diferent. Jo, en canvi, vull ser jo i no haver de viure amb algú que és idèntic a mi però en versió millorada». Quin sentit té, en aquest context, la paraula «únic» amb el nom de la sèrie a què pertany la novel·la?

👉 T'has fixat que els temps verbals que fan servir els dos germans per explicar les seves vivències són diferents? Quins utilitza el Max i com parla l'Àlex? Creus que aquesta tria té una explicació?

4. A la pàgina 71 podem llegir una activitat del Carles, el tutor del Max, en la qual proposa als seus alumnes que treballin les figures retòriques a partir de les pintades dels lavabos.

«Em pregunto què penses quan et pregunten per mi». → Políptoton

«Tota la meva llista de Spotify parla de tu». → Hipèrbole

«M'agrades més que els macarrons de la iaia». → Comparació

A continuació, el Carles els demana això:

Inventeu-vos un grafit que expressi un pensament vostre ben profund. I procureu fer servir alguna de les figures retòriques que hem treballat a classe.

Ara et toca a tu:

👉 Fes una visita al lavabo del teu institut (o a algun lavabo públic al qual tinguis accés) i mira si hi ha pintades a la porta. Apunta't les que et cridin més l'atenció i respon la pregunta que el Carles fa als seus alumnes: **aquestes pintades contenen alguna figura retòrica?**

👉 A continuació, fes l'activitat que proposa el Carles: fent servir alguna figura retòrica, inventa't un grafit que expressi un pensament teu ben profund.

5. Llegeix aquest fragment de la pàgina 79:

En el moment dels vestidors, mentre ens canviàvem, m'he tapat amb la tovallola perquè no em veiés. No ho faig mai, però la cosa canvia amb el Marlon al costat.

👉 Per què creus que és important aquest passatge en la creació de referents LGBTQ+? Creus que hi ha vivències que només les persones homosexuals poden identificar com a pròpies llegint aquest text?

6. A la pàgina 85 l'Àlex se sent malament per haver-se plantejat fer-se passar pel Max i, animat per l'avi, té ganes i la intenció de recuperar la relació que havien tingut anys enrere.

👉 Què diries a l'Àlex si fossis amic seu?

👉 Què faries tu en aquest moment si fossis al seu lloc?

7. A la pàgina 111 el Carles proposa als seus alumnes una dinàmica. Els repartirà un bocí de paper i els dirà una emoció. Aleshores, cadascú haurà d'expressar-la d'una manera més o menys literària. Ara et toca a tu:

👉 Agafa un bocí de paper.

👉 Posa't un compte enrere d'un minut i mig.

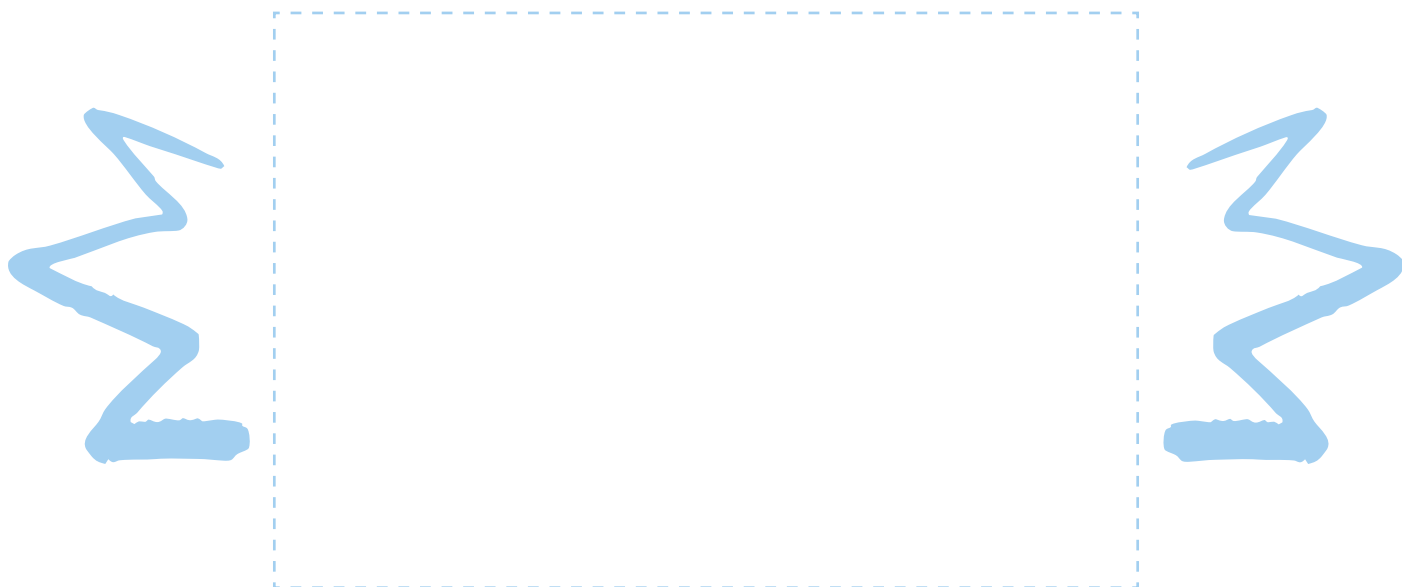
👉 Expressa què és per a tu la decepció. Quan acabis, pots fer el mateix amb la por. No cal que les defineixis, sinó que intentis explicar-les a partir d'una vivència o d'allò que et transmeten.

8. A la pàgina 113 el Max expressa la por que sent d'haver-se equivocat d'amics i el Carles el fa reflexionar sobre el fet que sovint amb algunes persones som d'una manera i amb altres ens comportem de manera molt diferent.

👉 Creus que tu et comportes igual amb tothom? Sabries identificar amb quines persones ets d'una manera i amb quines d'una altra? Per què creus que ho fas?

9. A la pàgina 118 el Marlon diu al Max que intenta descobrir-lo a través del que guarda a la seva habitació.

👉 A continuació, enganxa una fotografia de la teva habitació i observa bé què hi veus. Pensa si el que tens a l'habitació et defineix o encaixa amb la manera com et defineixes. Pots recórrer a l'apartat «Abans de llegir» per comprovar si la manera com et defineixes encaixa amb l'aspecte de la teva habitació.

10. A la pàgina 122 descobrim un secret que amagava el Max. Quin és? Què t'ha fet pensar?

11. A la pàgina 135 el Marlon i l'Àlex (fent-se passar pel Max) parlen per WhatsApp per mitjà de fotografies. Com serien aquestes fotografies? Recollint tota la descripció que se'n dona, crea-les o il·lustra-les i enganxa-les a continuació:

- 12.** A la pàgina 141 l'autor ens situa en una escena de misteri en què el sentit sonor guanya molta rellevància. Subratlla al fragment següent tots els mots que formin part del camp semàntic dels sons:

Ens enfilem pels esglaons. Arribem al segon pis i passa un minut, dos, tres. De sobte, una porta de la planta de baix es tanca, després una més i també les altres més properes. Com una mena de reacció en cadena, es van tancant per ordre. Sentim ecos d'unes passes que trepitgen la runa enderrocada, respiracions que no semblen humanes, bramuls que són la veu de la nit, sorolls sords i greus que venen de lluny i que se'ns acosten cada vegada més, crits aguts, remolins del vent que entren per les finestres i un silenci trencat per murmuris estranys.

👉 Ara compara aquest fragment amb la tercera part de la llegenda «El monte de las ánimas», de Gustavo Adolfo Bécquer. Hi detectes els elements i les estratègies narratives per generar misteri que han servit d'inspiració per a l'autor de *Dos per un*?

- 13.** A la pàgina 158 el Marlon ens explica una història que ens fa adonar del perill que poden arribar a tenir les xarxes socials.

👉 T'ha passat mai alguna cosa així?

👉 Coneixes alguna anècdota relacionada amb el perill de les xarxes? Com vas actuar davant d'aquells fets?

- 14.** Entre les pàgines 172 i 176 la relació de l'Àlex i el Max es capgira de cop. Alguna cosa canvia. De fet, la travessa amb pàdel surf té molt de simbolisme per representar la unió i la reconciliació entre els dos germans. Explica per què és així.

15. A la pàgina 187 el Max protagonitza una baralla. Quin és el detall que fa esclatar la discussió? Explica com creus que se sent cadascun dels personatges que intervenen en l'escena.

Sergi

Abril

Albert

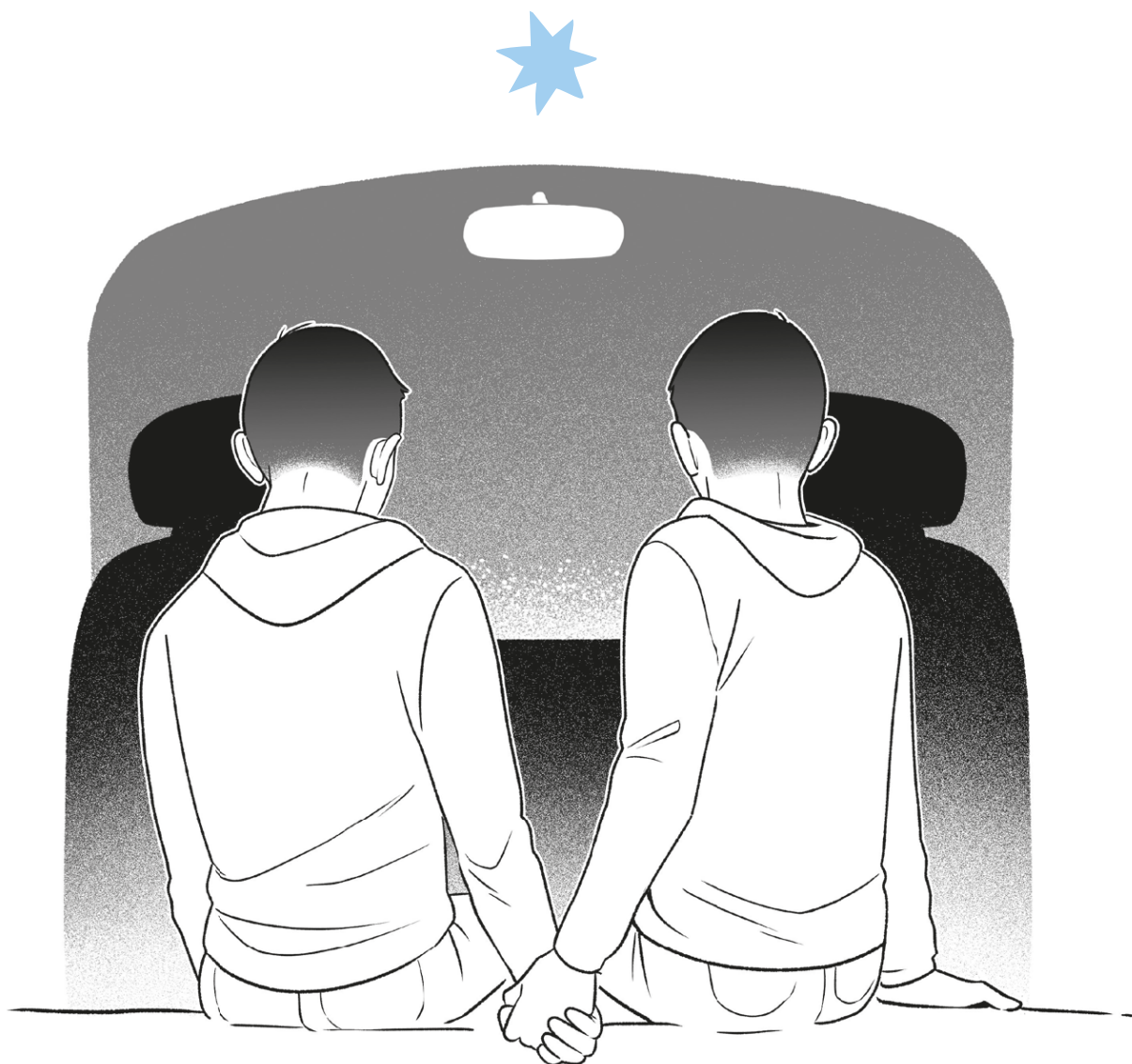
Ariana

16. Llegeix aquest fragment de la pàgina 213 i respon les preguntes següents:

I què es fa quan vols reconstruir allò que s'ha malmès? Com es passa de la distància a ser a prop? Com s'obliden les decepcions i el dolor com si no haguessin existit? Com es comença de zero i s'aconsegueix que no quedin cicatrius ni aquell regust estrany i amarg dels mals moments? Perdonar demana temps, però sobretot implica acceptar que ens hem fet mal, que el dolor no desapareix i que estem disposats a deixar-lo enrere.

👉 Et fa pensar en algú?

👉 Què podries fer per recuperar una relació que està malmesa?

DESPRÉS DE LLEGIR

S'OBRE EL TELÓ

Romeu i Julieta

L'Abril em reté una estona a la plaça. Din que em vol explicar una activitat increïble que han fet al matí a l'optativa de teatre. Han llegit fragments de tragèdies gregues i han reescrit algun text de Shakespeare perquè provin les seves habilitats dramatúrgiques. En la nova versió de *Romeu i Julieta*, maquillada amb el segell personal de l'Abril, els protagonistes no se suïciden, sinó que s'adonen que ella és lesbiana i que ell en realitat està enamorat del seu millor amic Mercutio.

(Pàgina 127)

👉 Qui va ser William Shakespeare? Busca informació sobre la seva biografia i les obres que va escriure.

👉 Investiga sobre l'argument de *Romeu i Julieta*.

👉 L'Abril mostra grans nocions de teatre al llarg del llibre. Compara el text següent que s'inventa a partir d'una de les obres de Shakespeare amb l'original:

CONVERSA AMB L'ABRIL *Dos per un, de Cristian Olivé*

Ariana, que s'hi acaba d'afegir, dibuixa un posat de circumstàncies, però adopta un paper baix perquè s'estima més no contradir la seva amiga, que es mostra pletòrica.

—«Doneu-me aquell alumne de l'institut del costat —recita l'Abril de memòria— i, quan jo ja no hi sigui, dividiu-lo en petites estrelles perquè el cel es torni encara més bonic i tothom s'enamori de la foscor de la nit i no del sol radiant».

—Què estàs dient?

—No res, no res.

MONÒLEG DE LA JULIETA *Romeo and Juliet, de William Shakespeare*

Give me, my Romeo; and, when he shall die,
take him and cut him out in little stars,
and he will make the face of heaven so fine
that all the world will be in love with night
and pay no worship to the garish sun.

Èdip rei

👉 Qui és l'autor d'aquesta tragèdia grega?

👉 Investiga sobre l'argument de l'obra.

👉 De quina manera adapten els personatges de Dos per un la tragèdia grega *Èdip rei*? Què vol explicar l'Àlex amb la seva idea?

La teva tragèdia grega

Investiga sobre algunes de les tragèdies més importants de la història de la literatura universal. Per exemple:

ANTÍGONA

de Sòfocles

MEDEA

d'Eurípides

ORESTEA

d'Èsquil

ELECTRA

de Sòfocles

HAMLET

de William
Shakespeare

FAUST

de Johann
Wolfgang
von Goethe

**MORT D'UN
VIATJANT**

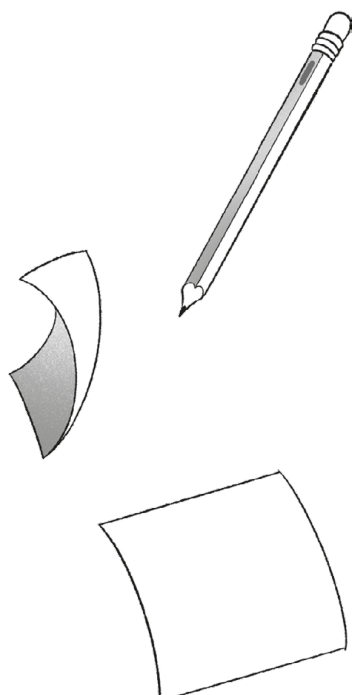
d'Arthur Miller

MAR I CEL

d'Àngel Guimerà

Busca informació sobre els autors i l'argument de cadascuna d'aquestes obres. Mira d'explicar quin és el conflicte que plantegen i quins són els personatges que les protagonitzen.

A continuació, escull-ne una i fes-ne una adaptació seguint una d'aquestes dues opcions:

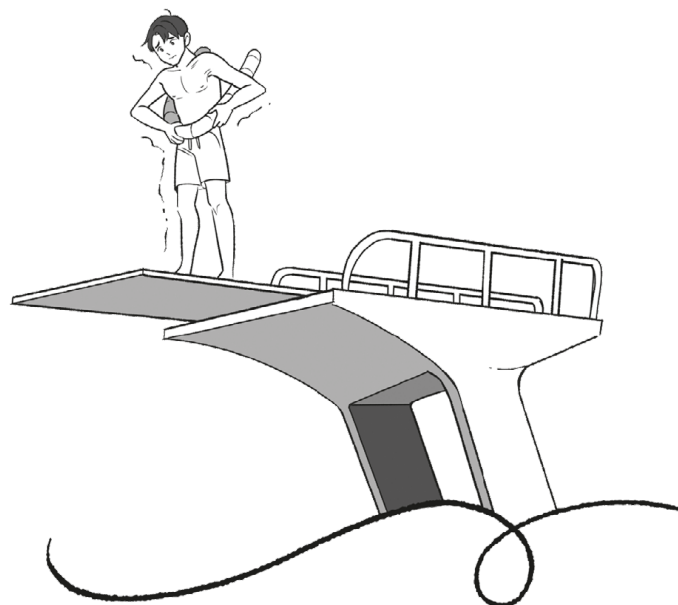
Opció A

Adapta l'argument de l'obra per fer-la actual. Modifica alguns elements de l'obra (personatges, conflicte...) i escriu la nova proposta d'argument en 150-200 paraules.

Opció B

Selecciona una escena de la tragèdia que has escollit que et permeti explicar un conflicte de la teva vida quotidiana (amorós, d'amistats, amb la família...) i fes-ne una adaptació. Fins i tot pots demanar perdó a algú a través d'un fragment teatral inventat! Per fer-ho, respecta l'estructura pròpia del text teatral (nom dels personatges, acotacions...). Si t'hi animes, pots representar l'obra davant d'un públic.

Esperem que hagiis gaudit amb la lectura d'aquest meravellós llibre i amb les activitats creatives de la guia. Pots compartir amb nosaltres el teu treball o enviar-nos qualsevol comentari que et vingui de gust a través del correu electrònic penguin.aula@penguinrandomhouse.com. També pots penjar les imatges al teu Instagram, si en tens, i etiquetar [@penguinaulaes](https://www.instagram.com/penguinaulaes) perquè puguem compartir la teva creació. Moltes gràcies!